

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0312/2010

8.11.2010

POROČILO

o človekovih pravicah ter socialnih in okoljskih standardih v mednarodnih
trgovinskih sporazumih
(2009/2219(INI))

Odbor za mednarodno trgovino

Poročevalka: Tokia Saïfi

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	12
MNENJE ODBORA ZA ZUNANJE ZADEVE.....	16
MNENJE ODBORA ZA RAZVOJ	21
MNENJE ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE.....	25
MNENJE ODBORA ZA OKOLJE, JAVNO ZDRAVJE IN VARNOST HRANE.....	29
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU.....	31

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o človekovih pravicah ter socialnih in okoljskih standardih v mednarodnih trgovinskih sporazumih (2009/2219(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2, 3, 6 in 21 Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju členov 153, 191, 207 in 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju členov 12, 21, 28, 29, 31 in 32 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948 in drugih instrumentov Organizacije združenih narodov na področju človekovih pravic, zlasti sporazumov o državljanskih in političnih pravicah ter ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah iz leta 1966, konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije iz leta 1965, konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979 in konvencije o otrokovih pravicah iz leta 1989, deklaracije Organizacije združenih narodov o pravicah avtohtonega prebivalstva iz leta 2007 in zaključnega dokumenta z vrhunskega srečanja Organizacije združenih narodov o ciljih tisočletja, ki je potekalo od 20. do 22. septembra 2010 v New Yorku,
- ob upoštevanju Marakeškega sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (WTO), in tudi izjave, sprejete na četrti ministrski konferenci novembra 2001 v Dohi, zlasti njenega odstavka 31,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. septembra 1996 o sporočilu Komisije o vključitvi spoštovanja demokratičnih načel in človekovih pravic v sporazume med Skupnostjo in tretjimi državami (KOM(1995)0216)¹, pa tudi svoje resolucije z dne 14. februarja 2006 o klavzuli o človekovih pravicah in demokraciji v sporazumih Evropske unije²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2001 o odprtosti in demokraciji v mednarodni trgovini³, s katero poziva WTO k spoštovanju temeljnih socialnih standardov Mednarodne organizacije dela (ILO), Evropsko unijo pa k sprejemu odločitev ILO, vključno z morebitnimi pozivi k uporabi sankcij v primeru resnih kršitev temeljnih socialnih standardov,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. aprila 2002 o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o vlogi Evropske unije pri spodbujanju človekovih pravic in

¹ UL C 320, 28.10.1996, str. 261.

² UL C 290 E, 29.11.2006, str. 107.

³ UL C 112 E, 9.5.2002, str. 326.

demokratizacije v tretjih državah (KOM(2001)0252)¹,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Socialna razsežnost globalizacije – prispevek politike EU k razširitvi koristi na vse (KOM(2004)0383),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2005 o socialni razsežnosti globalizacije²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. julija 2005 o izkoriščanju otrok v državah v razvoju s posebnim poudarkom na delu otrok³,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o delu otrok⁴ z dne 14. junija 2010,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2006 o pravični trgovini in razvoju⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. maja 2007 o globalizirani Evropi – zunanji vidiki konkurenčnosti⁶, v odgovor na sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z naslovom Globalna Evropa: konkurenca v svetu – Prispevek k strategiji EU za gospodarsko rast in delovna mesta (KOM(2006)0567),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Spodbujanje dostojnega dela za vse – prispevek Unije k izvajanju agende za dostojno delo po svetu (KOM(2006)0249),
- ob upoštevanju Ministrske deklaracije Ekonomsko-socialnega sveta Organizacije združenih narodov iz leta 2006 o polni zaposlenosti in dostojnem delu, ki priznava, da sta polna in produktivna zaposlitev ter dostojno delo za vse, bistveni element trajnostnega razvoja,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. maja 2007 o spodbujanju dostojnega dela za vse⁷, ki poziva k vključevanju socialnih standardov za spodbujanje dostojnega dela v trgovinske sporazume Evropske unije, zlasti dvostranske,
- ob upoštevanju agende za dostojno delo in globalnega pakta o zaposlovanju, ki ju je sprejela ILO s splošnim soglasjem na Mednarodni konferenci dela 19. junija 2009, in deklaracije ILO o socialni pravičnosti za pravičnejšo globalizacijo iz leta 2008,
- ob upoštevanju Bruseljske konvencije iz leta 1968, kakor je bila konsolidirana z Uredbo Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000, o pristojnosti in izvrševanju sodb v civilnih in trgovinskih zadevah⁸,
- ob upoštevanju splošnega sistema preferencialov (GSP), ki velja od 1. januarja 2006 in

¹ UL C 131 E, 5.6.2003, str. 147.

² UL C 280 E, 18.11.2006, str. 65.

³ UL C 157 E, 6.7.2006, str. 84.

⁴ Sklepi Sveta o delu otrok z dne 14. junija 2010, 10937/1/10.

⁵ UL C 303 E, 13.12.2006, str. 865.

⁶ UL C 102 E, 24.4.2008, str. 128.

⁷ UL C 102 E, 24.4.2008, str. 321.

⁸ UL L 12, 16.1.2001, str. 1.

omogoča brezcarinski dostop ali znižanje tarif za vse večje število proizvodov ter vključuje nove spodbude za najbolj ogrožene države s posebnimi trgovinskimi, finančnimi ali razvojnimi potrebami,

- ob upoštevanju vseh sporazumov med Evropsko unijo in tretjimi državami,
 - ob upoštevanju partnerskega sporazuma med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP) in Evropsko unijo, podpisanega 23. junija 2000 v Cotonouju in spremenjenega leta 2005 ter 2010,
 - ob upoštevanju svojih resolucij o sporazumih o gospodarskem partnerstvu z regijami in državami AKP, zlatimi tistih z dne 26. septembra 2002¹, 23. maja 2007² in 12. decembra 2007³,
 - ob upoštevanju mednarodnih konvencij o okolju, kot so Montrealski protokol o substancah, ki škodljivo delujejo na ozonski plašč (1987), Baselska konvencija o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja (1989), Kartagenski protokol o biološki varnosti (2000) in Kjotski protokol (1997),
 - ob upoštevanju poglavja 13 sporazuma o prosti trgovini, ki je bil podpisan oktobra 2009 med Evropsko unijo in Južno Korejo,
 - ob upoštevanju zaključka pogajanj med Evropsko unijo, Kolumbijo in Perujem o večstranskem trgovinskem sporazumu,
 - ob upoštevanju predstavitve o upoštevanju socialnih in okoljskih standardov v trgovinskih pogajanjih, ki jo je 14. januarja 2010 pripravil Evropski parlament,
 - ob upoštevanju člena 48 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za mednarodno trgovino in mnenj Odbora za zunanje zadeve, Odbora za razvoj, Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A7-0312/2010),
- A. ker je povezava med trgovino, človekovimi pravicami ter socialnimi in okoljskimi standardi postala ključna prvina gospodarskih in trgovinskih odnosov in bistveni del pogajanj v okviru prostotrgovinskih sporazumov,
- B. ker izkrivljanje konkurence in tveganje socialnega in okoljskega dumpinga naraščata zlasti na škodo podjetij in delavcev, ki se nahajajo znotraj Evropske unije, saj morajo spoštovati bolj stroge socialne, okoljske in davčne standarde,
- C. ker bi morala EU v svojih odnosih s tretjimi državami sprejeti trgovinsko strategijo, temelječo na vzajemnosti, ki bi morala biti tudi diferencirana glede na raven razvoja njenih partnerjev, tako glede zahtev na socialnem in okoljskem področju kot glede liberalizacije izmenjav, da se ustvarijo pogoji za pravično in pošteno mednarodno

¹ UL C 273 E, 14.11.2003, str. 305.

² UL C 102 E, 24.4.2008, str. 301.

³ UL C 323 E, 18.12.2008, str. 361.

konkurenco,

- D. ker so postali dvostranski forumi glavno mesto za uveljavljanje političnih ciljev do take mere, da obeti za vzpostavitev večstranskih pravil na področju trgovine, dela in okolja v sklopu WTO niso preveč obetavni,
- E. ker si je treba vseeno prizadevati za ponovno vzpostavitev ravnotežja med trgovinsko zakonodajo in temeljnimi pravicami ter okrepitev dialoga med osrednjimi mednarodnimi organizacijami, zlasti med ILO in WTO, za večjo usklajenost med mednarodnimi politikami in boljše svetovno upravljanje,
- F. ker so razlogi za vključevanje določb o človekovih pravicah ter socialnih in okoljskih standardov v mednarodne trgovinske sporazume številni, od želje po vzpostavitvi pravične trgovine in enakih pogojev trgovanja do bolj normativnih, kot je zaščititi splošne, ki jih zagovarja Evropska unija, in slediti usklajeni evropski politiki,
- G. opozarja, da Organizacija združenih narodov v svoji deklaraciji o pravici do razvoja iz leta 1986 potrjuje, da je pravica do razvoja neodtujljiva človekova pravica, na podlagi katere imajo vsako človeško bitje in vsi narodi pravico, da sodelujejo, k njemu prispevajo in uživajo v gospodarskem, družbenem, kulturnem in političnem razvoju; zato meni, da je EU zavezana, da ne ogroža te pravice, temveč jo vključi v mednarodne sporazume in obravnava kot smernico evropskih politik;
- H. ker Lizbonska pogodba znova poudarja, da morajo zunanje delovanje Evropske unije, katerega bistveni del je trgovina, voditi ista načela, kot so njeno ustanovitev; ker lahko evropski socialni model, ki združuje trajnostno gospodarsko rast z izboljšanimi delovnimi in življenjskimi pogoji uporabijo tudi drugi partnerji; ker morajo biti trgovinski sporazumi skladni tudi z drugimi obveznostmi in mednarodnimi konvencijami, ki so se jih v skladu z svojimi nacionalnimi zakonodajami obvezale spoštovati države podpisnice,
- I. ob upoštevanju pomena ohranitve stopnje socialnih in okoljskih standardov, ki veljajo znotraj Evropske unije, in njihovega spoštovanja s strani tujih podjetij, ki delujejo na enotnem evropskem trgu,
- J. ker lahko trgovinskim sporazumom vključevanje človekovih pravic ter socialnih in okoljskih standardov doprinese dodano vrednost z omogočanjem večjega vključevanja civilne družbe, okrepljeno podporo politični in socialni stabilnosti ter vzpostavitvijo ugodnega trgovinskega okolja,
- K. ker predstavljata področje trgovine in spoštovanje standardov glede človekovih pravic ter socialnih in okoljskih standardov pomemben vidik pri zagotavljanju miru in blaginje na svetu, ne moreta pa biti rešitev za vse težave med različnimi državami sveta; ker je vendar mogoče mrtvo točko v političnih odnosih obvladati z okrepitevijo trgovinskih odnosov, pri čemer se opredelijo skupni interesi, zlasti na področju varovanja okolja, in tako zgladijo spori,
- L. ker so druge države dale zgled z vključitvijo socialnih standardov v trgovinske sporazume,
- M. ker je splošni sistem preferencialov oblikovan na podlagi dejstva, da države upravičenke

spoštujejo načela mednarodnih konvencij o človekovih pravicah in temeljne standarde delovnega prava, ter vključuje posebno shemo dodatnih tarifnih preferencialov za spodbujanje ratifikacije in učinkovitega izvajanja glavnih mednarodnih konvencij o človekovih in delovnopravnih pravicah, okoljski zaščiti in dobrem upravljanju; ker bi lahko nespoštovanje pogojev vodilo k prekinitvi trgovinskega dogovora,

1. zato poziva, naj se v prihodnji trgovinski strategiji Evropske unije trgovine ne obravnava kot, da je sama sebi namen, ampak kot orodje, ki omogoča spodbujanje evropskih trgovinskih vrednot in interesov, ter kot instrument za pravične izmenjave, ki bo lahko učinkovito posplošil vključitev in izvajanje socialnih in okoljskih standardov z vsemi trgovinskimi partnerji EU; meni, da mora Evropsko unijo pri pogajanjih voditi pozitiven pristop, ki pa bi obenem moral biti pravno zavezujoč; poudarja, da vključevanje določb o trajnostnem razvoju, zlasti v dvostranske sporazume, koristi vsem stranem;
2. opozarja, da je trgovinska politika instrument za uresničevanje splošnih ciljev Evropske unije in da se v skladu s členom 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije njena trgovinska politika „izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije“, skladno s členom 3 Pogodbe o Evropski uniji, pa mora zlasti prispevati k „trajnostnemu razvoju Zemlje, solidarnosti in medsebojnemu spoštovanju med narodi, prosti in pravični trgovini, odpravi revščine in varstvu človekovih pravic, predvsem pravic otrok, kakor tudi k doslednemu spoštovanju in razvoju mednarodnega prava, zlasti k spoštovanju načel Ustanovne listine Združenih narodov“;

Človekove pravice ter socialni in okoljski standardi v večstranskih trgovinskih odnosih

3. poziva k tesnejšemu večstranskemu sodelovanju med WTO in osrednjimi institucijami Organizacije združenih narodov na področju človekovih pravic; meni, da bi bili za zagotavljanje mednarodnega trgovinskega okvira, ki bi prispeval k spoštovanju človekovih pravic, zlasti koristni stiki z Visokim komisariatom Organizacije združenih narodov za človekove pravice kot tudi posebni postopki; obenem pa meni, da bi lahko izkušnje Visokega komisariata upoštevali pri delu skupin pri WTO in prizivnih organov v primeru ugotovljenih resnih kršitev človekovih pravic;
4. ocenjuje, da bi utegnil biti reden splošni pregled, ki bi ga izvajal Svet za človekove pravice, koristen instrument za spremljanje spoštovanja določb o človekovih pravicah v mednarodnih trgovinskih sporazumih;
5. poudarja, da je tesnejše sodelovanje z ILO, ki je organ pristojen za opredeljevanje in pogajanja o mednarodnih standardih dela in spremljanje njihove uporabe v zakonodaji in praksi, in tudi polno sodelovanje ILO v delovanju WTO, bistvenega pomena;
 - a) poziva, da se zato ILO dodeli status opazovalke pri WTO ter pravico do besede na njenih ministrskih konferencah;
 - b) predlaga, da se poleg odbora za trgovino in okolje pri WTO ustanovi tudi odbor za trgovino in dostojno delo; vztraja, da morata imeti oba odbora jasno določene pristojnosti in dejanski vpliv;

- c) predlaga, da bi se lahko v primeru kršitev mednarodnih konvencij o delu v trgovinskih sporih obvestilo ILO in Visoki komisariat Organizacije združenih narodov za človekove pravice;
 - d) predlaga, naj bi pri ILO obstajala pravna sredstva za primere, ko država članica WTO meni, da so zaradi sklepa organa za reševanje sporov postali vprašljivi sklepi ILO o spoštovanju konvencij o delu;
6. ponovno poudarja, da se lahko cilja vzdrževanja in ohranjanja odprtega ter nediskriminatornega večstranskega trgovinskega sistema na eni strani in varovanja okolja ter spodbujanje trajnostnega razvoja na drugi, medsebojno dopolnjujeta; poudarja, da v skladu s členom 20 Splošnega sporazuma o tarifah in trgovini (GATT), države članice lahko sprejmejo trgovinske ukrepe za varovaje okolja, pod pogojem, da se ti ukrepi ne uporabljajo na način, ki bi predstavljal orodje samovoljne ali neupravičene diskriminacije; spodbuja države članice, naj v celoti izkoristijo to določbo;
 7. pozdravlja obstoj odbora WTO za trgovino in okolje, ki bi moral biti pomemben forum za vključevanje in poglobljanje vezi med okoljem in trgovino; upa, da se bosta vloga in delo odbora razvila tako, da bo ta pozitivno obravnaval najbolj pomembne trgovinske in okoljske izzive, s katerimi se sooča mednarodna skupnost;
 8. poudarja, da je treba izboljšati dostop do okolju prijaznih dobrin in tehnologij za doseganje ciljev trajnostnega razvoja in poziva vse strani, ki sodelujejo v pogajanjih, naj okrepijo prizadevanja za hiter zaključek pogajanj o zmanjšanju ali odpravi tarifnih in netaarifnih ovir za okoljske dobrine in storitve, da se spodbudijo nove oblike politik zaposlovanja, odprtje delovnih mest, ki izpolnjujejo standarde ILO o dostojnem delu, in možnosti za rast evropske industrije ter malih in srednjih podjetij;
 9. poudarja, da je treba napredovati pri pogajanjih o drugih točkah člena 31 deklaracije iz Dohe o odnosu med sedanjimi pravili WTO in posebnimi trgovinskimi obveznostmi iz večstranskih okoljskih sporazumov, ter spodbujati njihove sekretariate in odbore ILO k tesnejšemu sodelovanju, saj je to bistveno za zagotovitev skladnosti razvoja trgovinskih in okoljskih sistemov;
 10. meni, da bi utegnil biti večstranski sporazum o podnebnju najboljši instrument za vključitev negativnih zunanjih okoljskih vplivov CO₂, vendar pa je možno, da ga ne bo mogoče doseči v bližnji prihodnosti; zato meni, da mora Evropska unija še naprej za industrijske sektorje, ki beležijo višjo stopnjo emisij CO₂, preučevati možnosti za vzpostavitev ustreznih okoljskih orodij, ki bodo dopolnila trgovanje s kvotami CO₂ v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami, zlasti mehanizma za vključevanje ogljika, ob spoštovanju pravil WTO, saj bi takšen mehanizem omogočil spopadanje s tveganjem prenašanja emisij CO₂ na tretje države;
 11. predlaga, da se lahko po sprejetju in podpisu mednarodnega sporazuma o podnebnih spremembah ustanovi resnična svetovna okoljska organizacija, ki bo izvajala sprejete obveznosti in zagotavljala spoštovanje okoljskih standardov; to prihodnjo organizacijo bi se na primer obvezno obvestilo v primeru okoljskega dumpinga;

Človekove pravice ter socialni in okoljski standardi v dvostranskih trgovinskih sporazumih

12. odločno podpira prakso vključevanja pravno zavezujočih določb o človekovih pravicah v mednarodne sporazume, katerih podpisnica je Evropska unija, opozarja pa na velike izzive pri spremljanju in izvajanju teh določb; ponovno poudarja, da morajo biti s pomočjo jasnega in natančnega mehanizma za posvetovanja, po vzoru iz člena 96 Sporazuma iz Cotonouja, določbe prav tako vključene v vse trgovinske in sektorske sporazume; zato pozdravlja vključitev takšne klavzule v prostotrgovinske sporazume nove generacije;
13. poudarja, da je treba pri poglavjih o trajnostnem razvoju v dvostranskih sporazumih uporabljati enak pristop sistematičnega vključevanja;
14. ugotavlja, da bi lahko v prihodnje pri sklepanju trgovinskih sporazumov upoštevali sedanjo finančno krizo; meni pa, da zaradi uresničevanja drugih ciljev ne smejo biti zanemarjeni socialni in okoljski standardi, zlasti tisti v zvezi z emisijami toplogrednih plinov in ravnanjem z nevarnimi odpadki;
15. ob upoštevanju zgoraj navedenih ciljev poziva Evropsko komisijo, naj sistematično vključuje v vse sporazume o prosti trgovini, ki jih izpogaja s tretjimi državami, vrsto socialnih in okoljskih standardov, ki vključujejo:
 - a) seznam najmanjših standardov, ki jih morajo upoštevati vse trgovinske partnerice EU; na socialnem področju morajo ti standardi ustrezati osmim temeljnim konvencijam ILO (temeljni delovni standardi), kot so našteje v deklaraciji ILO o temeljnih načelih in pravicah pri delu (1998); omenjenim osmim konvencijam se za industrializirane države dodajajo še štiri prednostne konvencije ILO; na okoljskem področju in na področju spoštovanja človekovih pravic mora najmanjši standard ustrezati seznamu konvencij, ki se nanašajo na okolje in načela dobrega upravljanja, kot je predvideno v evropski zakonodaji za shemo splošnih tarifnih preferencialov;
 - b) seznam dodatnih konvencij, ki ga je treba izvajati postopno in prožno, ob upoštevanju razvoja gospodarskih, socialnih in okoljskih razmer zadevnega partnerja; na socialnem področju mora biti končni cilj popolna in celovita uporaba agende ILO za dostojno delo;
16. poudarja, da moramo spoštovanje teh standardov razumeti kot istočasno vključevanje njihove ratifikacije, prenosa v nacionalno zakonodajo in njihovega učinkovitega izvajanja na celotnem nacionalnem ozemlju;
17. zahteva, da se pri vseh prihodnjih trgovinskih sporazumih ohrani prepoved izkoriščanja dela otrok, zlasti pri pridobivanju in obdelavi naravnega kamna, ter uvede enoten evropski sistem certificiranja, ki zagotavlja, da se uvožen naravni kamen in izdelki iz njega dokazano proizvajajo v celotni verigi ustvarjanja vrednosti brez izkoriščanja dela otrok v smislu Konvencije ILO št. 182;
18. poudarja, da se v okviru prostotrgovinskih sporazumov lahko predvidi pogojna liberalizacija, ki vključuje skrajševaje rokov za dostop na dodatne trge ali odpravo dostopa v primeru spoštovanja okoljskih in socialnih standardov;
19. poudarja pomen nadaljnjega izvajanja sporazuma z odprtim in vključujočim pristopom v vseh fazah:

- a) ugotavlja uporabo študij vpliva na trajnostni razvoj, vendar meni, da bi jih bilo treba izvajati tudi pred, med in po pogajanjih, da se zagotovi neprekinjeno ocenjevanje; poudarja, da je treba na podlagi njihovih ugotovitev polno ukrepati; prav tako meni, da bi morali pogajalci bolje upoštevati prednostne naloge in skrbi, ki izhajajo iz teh študij vpliva,
 - b) poziva Komisijo, naj poleg študij vplivov na trajnostni razvoji pripravi tudi študije vplivov na človekove pravice, z razumljivimi trgovinskim kazalniki, ki bodo temeljili na človekovih pravicah ter okoljskih in socialnih standardih;
 - c) poziva obe strani, naj redno pripravita poročila o splošnem napredku pri izvajanju vseh obveznosti, sprejetih s sporazumom;
 - d) poziva Komisijo, naj zagotovi udeležbo parlamentov partnerskih držav v trgovinskih pogajanjih, da bi se izboljšalo upravljanje in demokratični nadzor v državah v razvoju;
 - e) poudarja, da je treba vključiti državljane v vse faze pogajanj in izvajanja sporazuma ter za ta namen vzpostaviti forume o trajnostnem razvoju ali posvetovalne skupine socialnih partnerjev in predstavnikov neodvisne civilne družbe;
20. poziva, naj trgovinski sporazumi EU učinkovito zagotavljajo najvišjo raven preglednosti, stroge standarde javnega naročanja in pripravo poročil, kjer podjetja v razvitih državah in državah v razvoju poročajo za vsako državo, da se prepreči nezakonit beg kapitala;
21. poziva Unijo, naj uveljavi pravico dostopa do naravnih virov pri pogajanjih o trgovinskih sporazumih in pravice avtohtonih in domorodnih prebivalcev glede dostopa do osnovnih naravnih virov; poziva Komisijo, naj v pogajanja in mednarodne trgovinske sporazume vključi problematiko nakupa in lastništva zemljišč v tretjih državah, zlasti v najmanj razvitih državah in državah v razvoju;
22. priznava, da je poglavje o trajnostnemu razvoju v dvostranskih sporazumih, o katerih se trenutno pogaja, zavezujoče, ampak ga je treba okrepiti, če predvideva:
- a) pritožni postopek, odprt za socialne partnerje;
 - b) vložitev pritožbe pri neodvisnem organu za hitro in učinkovito reševanje sporov, povezanih s socialnimi ali okoljskimi težavami, kot so skupine izvedencev, ki jih obe strani izbereta na podlagi strokovnega znanja s področja človekovih pravic, delovnega in okoljskega prava, priporočila katerih bodo morala biti, skupaj z določbami za njihovo izvajanje, vključena v dobro opredeljen postopek;
 - c) pritožbe v mehanizmu za reševanje sporov, na enakovredni ravni z drugimi stranmi iz sporazuma, pri čemer se predvidijo kazni za izboljšanje razmer v zadevnih sektorjih, ali vsaj začasna prekinitev nekaterih trgovinskih prednosti, predvidenih v sporazumu, v primeru poslabšane kršenja zgoraj omenjenih standardov;
23. poudarja pomen dodajanja spremljajočih ukrepov k tem sporazumom, vključno z ukrepi tehnične pomoči in programi sodelovanja, ki so namenjeni izboljšanju izvedbene zmogljivosti, zlasti temeljnih konvencij na področju človekovih pravic ter socialnih in

okoljskih standardov;

Človekove pravice ter socialni in okoljski standardi v enostranskih trgovinskih odnosih: GSP in GSP +

24. meni, da 27 konvencij, za katere se zahteva ratifikacija in učinkovito izvajanje, da bodo lahko koristile GSP +, predstavlja edinstveno mešanico konvencij o človekovih pravicah, delovnega prava, okoljskih standardov in standardov dobrega upravljanja; poudarja, da je do sedaj GSP + imel pozitiven in viden učinek na ratifikacijo teh konvencij, manj pa na njihovo izvajanje, in zato želi dati večji poudarek spremljevalnim ukrepom za izboljšanje izvedbenih zmožnosti; prav tako meni, da mora Komisija za zagotovitev verodostojnosti GSP+ sistematično izvajati preiskave in v nasprotnem primeru ukiniti preferencialne, če skladni elementi kažejo, da nekatere države ne izvajajo 27 konvencij;
25. meni, da bi morala v sporazumih Evropske unije s tretjimi državami obstajati tesnejša vez med določbami o človekovih pravicah in GSP +, zlasti glede spremljanja;
26. poziva Komisijo, da si med postopkom revizije sistema GSP prizadeva, da bo ta koristil predvsem državam, ki to najbolj potrebujejo, in poenostavi pravila o poreklu, da bodo tako države upravičenke pobude "Vse razen orožja" in režima GSP+ lahko najboljše izkoristile preferencialne, ki so jim bili dodeljeni; zahteva, da se določijo pregledne primerjave, mehanizmi in merila za dodeljevanje in preklic preferencialov v okviru tega sistema; poziva k popolnemu sodelovanju Evropskega parlamenta pri celotnem postopku, zlasti glede predloga Sveta o seznamih držav upravičenk, začetka preiskav ali začasne prekinitve GSP+;
27. poziva Komisijo, naj hitro vloži predlog uredbe o prepovedi uvoza blaga v EU, ki se proizvaja z uporabo sodobnih oblik suženjstva, prisilnega dela, zlasti posebno ranljivih skupin, s kršenjem temeljnih standardov človekovih pravic;
28. poziva Komisijo, naj med pogajanji o mednarodnih trgovinskih sporazumih, v skladu z okvirnim sporazumom o odnosih med Evropskim parlamentom in Komisijo, redno in izčrpno poroča Parlamentu o vseh pomembnih tematskih področjih;
29. poziva Komisijo, naj glede na razširjena pooblastila Evropskega parlamenta, določena z Lizbonsko pogodbo, zagotovi učinkovit pretok informacij ter predstavnikom Parlamenta vedno podeli status opazovalca ter jim s tem omogoči dostop do vseh pomembnih zasedanj in dokumentov;
30. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

OBRAZLOŽITEV

Vključitev določb o človekovih pravicah oziroma uporaba socialnih in okoljskih standardov pri trgovinskih pogajanjih predstavlja zapletene težave, ki ločujejo mednarodno skupnost. Na eni strani severne države obsojajo socialni in okoljski dumping, ki ga izvajajo države v vzponu, kar izkrivlja konkurenco na področju trgovinskih izmenjav; na drugi strani pa južne države sumijo, da želijo severne države ovirati njihov gospodarski razvoj, in z uporabo teh standardov izvajajo nekakšno obliko prikrita protekcionalizma.

Zato razumemo, da je izredno težko mirno reševati vprašanje glede standardov v večstranskih organih in še toliko bolj znotraj WTO, saj se socialna klavzula vedno bolj pogosto pojavlja v dvostranskih trgovinskih sporazumih.

Trenutno lahko opazimo vedno večje nesorazmerje med pravili mednarodne trgovine in drugimi standardi mednarodnega prava, zato je treba poiskati nove načine razmišljanja, zlasti v poskusu doseganja resničnega usklajevanja med mednarodnima organizacijama (WTO in ILO).

Evropska unija ima odločilno vlogo pri tem iskanju novega svetovnega upravljanja in je zaradi tega treba dajati prednost skladnosti politik, ki jih izvajajo mednarodne institucije.

Evropska unija bi se morala, glede na to ugotovitev, v času revizije svoje trgovinske strategije vprašati, kakšno trgovinsko politiko želi imeti. Če želi dejansko poslati jasno sporočilo proti protekcionalizmu, mora tudi zagotoviti, da bo mednarodna trgovina poštena in koristi obojestranske.

Unija mora s politikami, ki jih izvaja, zlasti s svojo trgovinsko politiko, zaščititi svoje trgovinske interese z njihovim istočasnim spoštovanjem in zagotavljanjem, da drugi upoštevajo njene standarde in vrednote.

Ta razmislek mora pomagati različnim evropskim institucijam, da začnejo izvajati in imajo novo trgovinsko politiko, ki bo ambiciozna in bo temeljila na odločnosti in dialogu.

Vendar pa ne smemo pozabiti, da so evropska industrijska in trgovinska podjetja v Evropi podrejena strogemu spoštovanju socialnih in okoljskih pravil. Če Evropska unija spoštuje zavezujoče standarde, mora imeti tudi možnost, da zahteva isto od svojih trgovinskih partnerjev in še zlasti od držav v vzponu, ter spodbuja zahteve po kakovosti in trajnosti, zlasti glede živil, ki prihajajo na njeno ozemlje, da se tako zaščiti pošteno in enotno trgovino. Glede tega strogi standardi enotnega evropskega trga na področju zdravja, varnosti, okolja ter varstva delavcev in potrošnikov, predstavljajo poseben evropski model, ki bi moral služiti kot inspiracija na mednarodni ravni in v večstranskih forumih, ter se odražati v potekajočih pogajanjih za dvostranske trgovinske sporazume. Unija bi tako imela bolj splošno zagotovilo, da zunanje politike, ki jih izvaja s svojo trgovinsko in razvojno politiko, učinkovito prispevajo k socialnemu razvoju tretjih držav, s katerimi ima trgovinske odnose.

Če bi našli odgovor in oblikovali nekaj predlogov glede te problematike, bi lahko prispevali k temu, da si javnost na pozitiven način ponovno prisvoji trgovinsko politiko Unije (v okviru zavrnitve ali bojazni glede trgovinskih pogajanj) ter sodeluje pri razpravi o enakih pogojih trgovanja. Kot vemo, javnost na pozitiven način sprejema in doživlja odprtost izmenjav, pod pogojem, da lahko prispeva k izboljšanju življenjske ravni. Podobno so povečanje trgovinskih

izmenjav in liberalizacija dobro sprejele, če ne ogrozijo socialnih in okoljskih pravic. Evropska unija mora torej najti ravnovesje med omejevalnim in liberalnim trgovinskim pristopom in tudi doseči kompromis med obrambo lastnih trgovinskih interesov in zahtevo po spoštovanju univerzalnih vrednot, kot je izvajanje zavezujočih socialnih in okoljskih standardov.

Unija mora pri prizadevanjih za dobro izvedbo tega kompromisa vzpostaviti dialog s svojimi partnerji in najti skupni prostor za delitev svojih vrednot. S prizadevanji za preglednost in dialog glede novih pristojnosti, ki mu jih je podelila Lizbonska pogodba, lahko Evropski parlament igra osrednjo vlogo. Zato mora pogajanjem dati politični in moralni mandat. Poleg tega se mora izreči o dejstvu, da mora Unija braniti svoje trgovinske interese ter istočasno dati mnenje glede potrebe po oblikovanju okvirnih standardov. Parlament mora spodbujati odprte razprave, ki bodo vključevale državljane, in mora biti institucija, ki potrdi, da je spoštovanje človeškega življenja in dostojnega dela enako povsod in za vse, in da imajo okoljske in socialne pravice (sindikalne pravice, boj proti delu otrok itd.) univerzalni vidik.

Zgoraj opisano problematiko lahko obravnavamo na več načinov: več-, dvo- in enostransko.

I. Človekove pravice ter socialni in okoljski standardi v večstranskih trgovinskih odnosih

Kot je bilo povedano že zgoraj, je bistveno dajati prednost skladnosti politik, ki jih izvajajo mednarodne institucije, in vzpostaviti novega svetovnega upravljanja, ki ga bodo vodili Svetova trgovinska organizacija, Mednarodna organizacija dela in (prihodnja) svetovna okoljska organizacija. Vemo, kako težko je v uredbe o mednarodni trgovini vključiti standarde, ki ne sodijo na področje trgovine. Natančneje, z okrepitvijo dialoga ILO je mogoče upoštevati nekatere temeljne pravice, povezane s spoštovanjem socialnih standardov. Vloga ILO bi zato morala biti okrepljena in bi morala imeti organ za tolmačenje standardov. Poleg dejstva, da se priporoča, da je spoštovanje vseh glavnih standardov ILO obvezno, pa je treba na to organizacijo nasloviti vprašanja o temeljnih pravicah na področju dela v okviru reševanja mednarodnih pravnih sporov, vključno s trgovinskimi spori (v obliki predhodnega odločanja WTO in ILO).

Čeprav se na trgovinskem področju še vedno premalo upošteva socialne standarde, pa so, na okoljskem področju trgovinski ukrepi, ki jih določajo večstranski okoljski sporazumi za doseganje okoljskih ciljev, in se z večstranskim soglasjem smatrajo za zakonite ter niso samo prikrito omejevanje trgovine, vključeni med izjeme, predvidene v členu XX Splošnega sporazuma o tarifah in trgovini.

Na koncu pa bi bilo v okviru okoljskega vprašanja primerno ustanoviti posebno svetovno organizacijo. Če bi bile njene naloge dobro opredeljene in pojasnjene v odnosu do drugih mednarodnih organizacij, kot je WTO, in če bi lahko delovala na podlagi skupno sprejetih načel, bi lahko bila ta organizacija, ki bi se imenovala svetovna okoljska organizacija, odgovorna za opredeljevanje in izvajanje okoljskih standardov. Tako bi se lahko nanjo obrnili za reševanje primerov okoljskega dumpinga.

Glede vprašanja človekovih pravic pa bi bilo treba vzpostaviti povečano večstransko sodelovanje med WTO in osrednjimi institucijami Organizacije združenih narodov na

področju človekovih pravic. Izkušnje Visokega komisariata pa bi se lahko na primer upoštevale pri delu skupin pri WTO in prizivnega organa v primeru ugotovljenih resnih kršitev človekovih pravic.

II. Človekove pravice ter socialni in okoljski standardi v dvostranskih trgovinskih sporazumih

Vprašanje obvezne uporabe teh standardov v dvostranskih trgovinskih sporazumih je izredno občutljivo in poudarja zmožnost ali nezmožnost Evropske unije, da naloži uporabo in upoštevanje teh standardov.

Pri dvostranskih pogajanjih, ki so se nedavno zaključila oziroma še potekajo, si Unija prizadeva za vključitev socialnih standardov v prostotrgovinske sporazume, vendar včasih naleti na nasprotovanja nekaterih držav, ker naj bi ti standardi predstavljali protekcionistične ovire. Unija ima težave tudi z državami, ki, čeprav so podpisnice konvencij ILO, ne spoštujejo sindikalnih pravic.

Vendar pa je bil v okviru prostotrgovinskih sporazumov opažen dejanski napredek pri pogajanjih o poglavjih, ki se nanašajo na trajnostni razvoj. Temeljno načelo nekaterih prostotrgovinskih sporazumov pa je, da se strani zavežejo k spoštovanju človekovih pravic in razvoju trajnostnega gospodarstva, ki temelji na varstvu in spodbujanju pravic delavcev in okolja.

Vendar pa moramo, če želimo, da obe strani poglavja o trajnostnem razvoju upoštevata, razmisliti o oblikovanju mehanizma za vzajemen nadzor in prakso spodbujanja. Lahko bi na primer razmislili o pogojni liberalizaciji, kot nekakšni obliki skrajševanja časovnega razporeda za dostop na dodatne trge ali odpravo dostopa v primeru spoštovanja ali nespoštovanja posameznih socialnih in/ali okoljskih standardov. Lahko bi imeli tudi kazalnik zahtev, ki bi se spreminjal glede na države in njihove gospodarske razmere, kar bi omogočilo vpeljavo postopnosti in prožnosti pri zahtevah za spoštovanje socialnih in okoljskih standardov.

Na koncu pa je predvsem treba okrepiti arbitražne skupine, forume za izmenjavo mnenj in dialog, kar bi omogočilo večje sodelovanje civilne družbe, in bi imelo resnično dolgoročen učinek vzvoda na notranje politike partnerskih držav. Ena od možnosti je tudi oblikovanje skupnih dvostranskih "opazovalnic", ki bi bile forum za izmenjavo mnenj med vladami, Evropskim parlamentom, socialnimi partnerji in civilno družbo v širšem smislu. Na koncu je treba pozvati Komisijo, naj poleg študij vplivov na trajnostni razvoji pripravi tudi študije vplivov na človekove pravice z razumljivimi trgovinskim kazalniki, ki bodo temeljili na človekovih pravicah ter okoljskih in socialnih standardih.

III. Človekove pravice ter socialni in okoljski standardi v enostranskih trgovinskih odnosih: GSP in GSP +

Ti instrumenti omogočajo, da se poudarijo temeljna načela in pravice Evropske unije. Sistem GSP, ki Uniji omogoča enostransko dodeljevanje trgovinskih preferencialov, je postal zelo

birokratski in njegova merila za dodeljevanje in odvzemanje preferencialov so premalo pregledna. Zato mora Unija pri svoji reviziji uredbe GSP bolje določiti upravičence, ob upoštevanju, na primer, njihove ravni razvoja, in zagotoviti spremljanje obvez teh držav glede vprašanj, povezanih s človekovimi pravicami ter okoljskimi in socialnimi standardi. Komisija bi na koncu lahko preučila možnost za vzpostavitev okvira za sodelovanje med Unijo in državami upravičenkami sistema GSP, da se omogoči preiskave in spremljanje sporov, kot tudi več spremljevalnih ukrepov.

7.10.2010

MNENJE ODBORA ZA ZUNANJE ZADEVE

za Odbor za mednarodno trgovino

o človekovih pravicah ter o socialnih in okoljskih standardih v mednarodnih trgovinskih sporazumih
(2009/2219(INI))

Poročevalec: David Martin

POBUDE

Odbor za zunanje zadeve poziva Odbor za mednarodno trgovino kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. opozarja, da so od sprejetja Splošne deklaracije o človekovih pravicah leta 1948 gospodarske in socialne pravice sestavni del človekovih pravic; meni, da mora Evropska unija pomagati pri njihovem uresničevanju v najmanj razvitih državah in v državah v razvoju, s katerimi podpisuje mednarodne sporazume, tudi trgovinske;
2. Komisijo poziva, naj sklene trgovinske sporazume samo, če ti sporazumi vključujejo klavzule, ki se nanašajo na demokracijo in človekove pravice ter socialne, zdravstvene in okoljske standarde; ponovno poziva Komisijo in Svet, naj učinkovito izvedeta klavzule, ki so že vključene v veljavne mednarodne sporazume, in posledično vzpostavita primeren mehanizem v smislu členov 8, 9 in 96 Cotonoujskega sporazuma;
3. poziva, naj vsa trgovinska pogajanja in sporazumi Evropske unije s tretjimi državami vsebujejo klavzulo o človekovih pravicah in predhodno oceno učinka predvidenih sporazumov, ob upoštevanju razmer na področju človekovih pravic vseh pogodbenih strani sporazumov; ta ocena mora vključevati srečanja z zagovorniki človekovih pravic, ki delujejo v zadevnih državah;
4. zlasti na področju človekovih pravic meni, da morajo biti notranje in zunanje politike EU dosledne in vedno spoštovati načela iz poglavja 1 naslova V Pogodbe o EU o demokraciji, pravni državi, univerzalnosti, neodtujljivosti in nedeljivosti človekovih pravic in temeljnih svoboščinah; glede tega poudarja, da je mednarodna verodostojnost EU kot podpornice človekovih pravic odvisna od njene sposobnosti zagotovitve, da multinacionalna evropska podjetja pri svojih dejavnostih v tujini spoštujejo človekove pravice ter socialne in okoljske standarde, zlasti v državah v razvoju; poziva k hitri izvedbi Evropske konvencije

o človekovih pravicah ter Evropske listine o temeljnih svoboščinah; meni, da mora EU Evropsko konvencijo o človekovih pravicah uporabiti v svojih dejavnostih v tretjih državah, kot je priporočilo Evropsko sodišče za človekove pravice;

5. poziva Komisijo v vlogi predstavnice Unije in držav članic, naj pri Svetovni trgovinski organizaciji in njenih članicah uveljavi potrebo po upoštevanju človekovih pravic ter socialnih, zdravstvenih in okoljskih standardov pri trgovinskih pogajanjih, zlasti pri pogajanjih za sporazum iz Dohe, in naj si dejansko prizadeva za njihovo uporabo in spodbujanje pri izvajanju trgovinskih sporazumov; poziva Komisijo, naj si prizadeva, da bi Svetovna trgovinska organizacija in njene članice priznale, da imajo delegacije Mednarodne organizacije dela in sekretariat Mednarodnega urada za delo ter sekretariati večstranskih in mednarodnih okoljskih sporazumov status opazovalca;
6. poziva Unijo, naj uveljavi pravico dostopa do naravnih virov pri pogajanjih o trgovinskih sporazumih in pravice avtohtonih in domorodnih prebivalcev glede dostopa do bistvenih naravnih virov; poziva Komisijo, naj v pogajanja in mednarodne trgovinske sporazume vključi težave nakupa in lastništva zemljišč v tretjih državah, zlasti v najmanj razvitih državah in državah v razvoju;
7. poziva Komisijo, naj izvaja resolucijo Parlamenta z dne 10. marca 2010 glede sistema SSP+; zato jo poziva, naj oblikuje skladnejši in pravičnejši sistem primerjalnih meril za vse države, ki so deležne podpore v okviru omenjenega sistema, za jasno in pregledno spremljanje dosežkov in tudi nazadovanj na področju razvoja socialnih in političnih človekovih pravic, vključno s socialnimi, gospodarskimi, kulturnimi in okoljskimi pravicami, ob upoštevanju različnih stališč strani;
8. vendar meni, da enostransko vztrajanje pri praktičnem uveljavljanju univerzalnih človekovih pravic zanika dejstvo, da njihovo izvajanje zahteva tudi finančna sredstva, ki jih pod danimi pogoji ne morejo zagotoviti gospodarstva v vzponu in države v razvoju same;
9. poudarja, da je Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (TRIP) namenjen spodbujanju pravice do zdravja; meni, da mora EU zagotoviti, da vsi trgovinski sporazumi, ki vključujejo klavzule TRIP +, v celoti spoštujejo človekove pravice in proaktivno spodbujajo pravico do zdravja, zlasti v državah v razvoju;
10. v zvezi s tem meni, da mora Parlament v prihodnji zakonodaji zahtevati ureditev, v skladu s katero bi trgovinske ugodnosti, vključno z ugodnostmi iz sporazumov o prosti trgovini, lahko začasno ukinila Komisija sama, če bi obstajali zadostni dokazi o kršitvah človekovih pravic ali pravic delavcev, ali pa bi jih lahko ukinila visoka predstavnica/podpredsednica ali Komisija na zahtevo določenega števila držav članic in/ali Evropskega parlamenta;
11. meni, da mora EU učinkovito spremljati in izvajati klavzule o človekovih pravicah iz svojih trgovinskih sporazumov; poudarja pomen možnostičasne ali stalne ukinitve trgovinskih preferencialov v primeru kršitev človekovih pravic in zlasti pravic delavcev; poziva Komisijo, naj zagotovi informacije o izvedljivosti ustanovitve pravno zavezujočega arbitražnega organa in vzpostavitve mednarodnega pregona multinacionalnih podjetij;

12. poudarja, da je treba najti načine za podrobnejše spremljanje obtožb glede resnih in sistematskih kršitev človekovih pravic in pravic delavcev; v zvezi s tem predlaga razmislek o povezovanju predstavnikov EU (glede na sedanje razmere iz Komisije oziroma v prihodnje iz Evropske službe za zunanjepolitično delovanje) s preiskovalnimi misijami, ki potekajo v okviru posebnih postopkov ZN, ko to pomeni posledice za trgovinske sporazume EU;
13. ne glede na dobrodošlo uvedbo socialnih in okoljskih klavzul ter klavzul s področja človekovih pravic v mednarodne trgovinske sporazume opozarja na dejstvo, da gre za minimalne zahteve in zgolj enega od instrumentov, ter poudarja, da je treba nujno preprečiti zlorabo v protekcionistične namene, zato je treba sprejeti pristop izvajanja teh klavzul, ki bo spodbujal posvetovanja in demokratično vključevanje vseh strani v postopek odločanja;
14. poziva Komisijo, naj hitro vloži predlog uredbe o prepovedi uvoza blaga v EU, ki se proizvaja z uporabo sodobnih oblik suženjstva, prisilnega dela, zlasti posebno ranljivih skupin, s kršenjem osnovnih standardov človekovih pravic; meni, da se mora uredba nanašati na pravice iz Mednarodne konvencije o otrokovih pravicah in na deklaracijo Mednarodne organizacije dela iz leta 1998 o temeljnih načelih in pravicah na področju dela; poudarja, da bi morala takšna uredba omogočati, da EU razišče posamezne pritožbe, v primerih ko obstajajo zadostni dokazi o kršitvi teh mednarodnih standardov; med intervencijskim obdobjem, predem takšna uredba začne veljati, poziva Komisijo, naj okrepi preverjanje uvozov in spremlja etične standarde v dobavni verigi v državah, ki uvažajo v EU;
15. poziva vse države članice, naj izvajajo Uredbo Sveta (ES) št. 1236/2005¹ z dne 27. junija 2005 o trgovini z določenim blagom, ki bi se lahko uporabilo za izvršitev smrtne kazni, mučenje ali drugo okrutno, nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kaznovanje, ter naj zagotovijo, da bodo določbe te uredbe zavezujoče v vseh mednarodnih trgovinskih sporazumih;
16. meni, da so socialne pravice univerzalne pravice, ki pa se jih ne sme zgolj razglasiti, temveč je treba spodbujati tudi njihovo dejansko izvajanje; zato poziva Komisijo in države članice, naj solidarno podprejo prav najrevnejše svetovne države pri izvajanju teh pravic;
17. poziva Komisijo, naj pregleda predpise EU na področju izvoza glede možnosti prenosa tehnologij, izdelanih v skladu z evropskimi standardi, vključno z mobilnimi telefoni, komunikacijskimi omrežji in programsko opremo za internetno skeniranje in cenzuro, dvojno uporabo, zbiranje podatkov in podatkovno rudarjenje, tudi podatkov osebnega značaja, v države z represivnimi režimi; poziva Komisijo, naj vloži predlog uredbe o novem sistemu dodeljevanja licenc, če bo iz tega pregleda razvidno, da so potrebni zakonodajni ukrepi.
18. poziva k rednemu ocenjevanju obveznosti na področju človekovih pravic, ki so določene v mednarodnih trgovinskih sporazumih;

¹ UL L 200, 30.7.2005, str. 1.

19. poziva Komisijo, naj pregleda izvozne predpise EU na področju prodaje, dobave, prevoza ali izvoza orožja in zadevnega materiala vseh vrst, vključno s strelivom, opremo in nadomestnimi deli, za države ali režime, ki bi jih lahko uporabile za notranjo represijo civilne družbe in za kršenje človekovih pravic;
20. zahteva, da se ob sočasni zavzetosti na področju človekovih pravic, razvojne pomoči in mednarodnih trgovinskih sporazumov na trajnostni način okrepi regionalni razvojni proces v skladu z razvojnimi cilji tisočletja ZN;
21. spodbuja predstavnike EU (glede na trenutne razmere iz Komisije, v prihodnje pa iz Evropske službe za zunanje politično delovanje), naj s poslovno skupnostjo izmenjujejo znanje o razmerah na področju človekovih pravic.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	5.10.2010
Izid končnega glasovanja	+ : 50 - : 1 0 : 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Gabriele Albertini, Bastiaan Belder, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Heidi Hautala, Richard Howitt, Anneli Jäätteenmäki, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Andrey Kovatchev, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Barry Madlener, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Zoran Thaler, Inese Vaidere, Graham Watson, Boris Zala
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Reinhard Bütikofer, Carlo Casini, Nikolaos Chountis, Monica Luisa Macovei, Marietje Schaake, György Schöpflin, Dominique Vlasto
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Marie-Christine Vergiat

25.10.2010

MNENJE ODBORA ZA RAZVOJ

za Odbor za mednarodno trgovino

o človekovih pravicah ter socialnih in okoljskih standardih v mednarodnih trgovinskih sporazumih
(2009/2219(INI))

Pripravljaivec mnenja: Filip Kaczmarek

POBUDE

Odbor za razvoj poziva Odbor za mednarodno trgovino kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. ugotavlja, da člen 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije določa, da "Unija upošteva cilje razvojnega sodelovanja pri politikah, ki jih izvaja in ki lahko vplivajo na države v razvoju"; zaradi tega poudarja, da je pred podpisom kakršnega koli novega trgovinskega sporazuma EU zavezana k temu, da resno razmisli o vseh različnih učinkih na razvoj, zlasti na izkoreninjenje revščine;
2. opozarja, da ZN v svoji deklaraciji o pravici do razvoja iz leta 1986 potrjuje, da je pravica do razvoja neodtujljiva človekova pravica, na podlagi katere imajo vsako človeško bitje in vsi narodi pravico, da sodelujejo, k njemu prispevajo in uživajo v gospodarskem, družbenem, kulturnem in političnem razvoju; zato meni, da je EU zavezana, da ne ogroža te pravice, temveč jo vključi v mednarodne sporazume in obravnava kot smernico evropskih politik;
3. obžaluje, da še vedno ni celostnega pristopa k načinu, na katerega bi gospodarske združbe po vsem svetu spoštovale obveznosti na področju človekovih pravic, zaradi česar se jim lahko nekatere države in podjetja izogibajo; poziva Komisijo, naj na ravni Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj sprejme pobude za racionaliziranje in primerjanje zasebnih pobud na področju družbene odgovornosti gospodarskih družb, zlasti z oblikovanjem enega samega referenčnega dokumenta z ustreznimi predpisi in primeri prakse, ki jih morajo upoštevati družbeno odgovorne gospodarske družbe;

4. pozdravlja prostotrgovinske sporazume in prizadevanja za spodbujanje trgovine tako z državami v razvoju kot med njimi samimi, saj je to zanesljiva pot k trdnemu trajnostnemu razvoju; spodbuja zlasti regionalna prostotrgovinska območja kot sredstva za spodbujanje trgovine med državami v razvoju z zniževanjem tarif ob spoštovanju pravil Svetovne trgovinske organizacije;
5. ugotavlja, da ima v številnih državah v razvoju ribištvo, zlasti mali priobalni ribolov, in z njim povezana industrija bistveno vlogo pri zagotavljanju varne prehrane, odpiranju delovnih mest, ustvarjanju javnofinančnih prihodkov in izvoza ter ohranjanju lokalnih skupnosti; meni, da je bistveno upoštevati interese lokalnega prebivalstva in njihovo suvereno pravico nad naravnimi viri; izraža zaskrbljenost, da bi nezakonit ribolov lahko povečal odseljevanje in resno ogrozil trajnostni razvoj; zato poudarja dejstvo, da sporazumi o ribištvu med EU in državami v razvoju prispevajo k okrepitevi domačih ribiških industrij s posebnim poudarkom na malih in srednjih ribičih in ribiških podjetjih, spremljanju staležev rib, preprečevanju čezmernega in nezakonitega ribolova, zaščiti biotske raznovrstnosti ter podpirajo in spodbujajo dvig ravni higienskih in zdravstvenih standardov;
6. poziva EU, naj s trgovinskimi sporazumi dejavno spodbuja družbeno odgovornost gospodarskih družb ter prispeva k višjim etičnim merilom globalnega trgovinskega okolja v socialnem in okoljskem smislu;
7. odločno poziva Komisijo, naj vztraja pri spoštovanju temeljnih delovnih standardov Mednarodne organizacije dela kot predpogoju za pristop k trgovinskim sporazumom, ter naj spodbuja množično zavezanost k programom, ki ščitijo pravice delavcev in okolje, kot je Pobuda za preglednost v ekstraktivni industriji ali proces Kimberly v industriji diamantov; v zvezi s tem pozdravlja sprejetje novega ameriškega zakona o "krvavih rudninah" ter od Komisije in Sveta zahteva, da preučita možnost podobne zakonodajne pobude;
8. poziva, naj trgovinski sporazumi EU učinkovito zagotavljajo najvišjo raven preglednosti, stroge standarde javnega naročanja in pripravo poročil, kjer podjetja v razvitih državah in državah v razvoju poročajo za vsako državo posebej, da se prepreči nezakonit beg kapitala;
9. meni, da bi morale industrializirane države kljub temu, da učinke podnebnih sprememb občutijo predvsem v državah v razvoju, nositi glavno odgovornost za ta pojav; zato meni, da trgovinski odnosi EU ne smejo povzročati okoljske škode, temveč morajo dejavno prispevati k trajnostnemu razvoju v svetovnem okviru;
10. opozarja na velika nesorazmerja med razvitimi gospodarstvi in najrevnejšimi državami v smislu zmogljivosti in potenciala; zato poziva Komisijo, naj pri pristopu k pogajanjem o sporazumih o gospodarskem partnerstvu bolje upošteva potrebe držav AKP in zagotovi, da države, ki ne bodo podpisale takšnih sporazumov o partnerstvu, ne bodo oškodovane;
11. poziva Komisijo, naj mehanizme za pogojevanje, vključene v instrumente, kot sta splošni sistem preferencialov in Sporazum iz Cotonouja, bolje izkoristi za zagotavljanje človekovih pravic; poziva Komisijo, naj nadgradi svojo podporo tretjim državam pri razvoju pravosodnih ustanov, ki bodo lahko naložile odgovornost gospodarskim

združbam, ki kršijo človekove pravice;

12. poziva Komisijo, naj zagotovi udeležbo parlamentov partnerskih držav v trgovinskih pogajanjih, da bi se izboljšalo upravljanje in demokratični nadzor v državah v razvoju.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	25.10.2010
Izid končnega glasovanja	+ : 14 - : 3 0 : 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Michael Cashman, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Franziska Keller, Gay Mitchell, Bill Newton Dunn, Birgit Schnieber-Jastram
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Eduard Kukan, Judith Sargentini, Horst Schnellhardt, Patrizia Toia
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Eider Gardiazábal Rubial, Jolanta Emilia Hibner, Paul Rübig

3.5.2010

MNENJE ODBORA ZA ZAPOSLOVANJE IN SOCIALNE ZADEVE

za Odbor za mednarodno trgovino

o človekovih pravicah ter o socialnih in okoljskih standardih v mednarodnih trgovinskih sporazumih
(2009/2219(INI))

Pripravljaivec mnenja: Richard Howitt

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za mednarodno trgovino kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poziva Evropsko unijo, naj podpira načela organizirane in poštene trgovine, ki so zaznamovala razvoj njenih lastnih držav ter uspešnih držav v razvoju, vključno z azijskimi tigri, ter zavrača protekcionizem ali kateri koli poskus ogrožanja legitimnih primerjalnih prednosti držav v razvoju, ki ne uničujejo človekovih pravic, delavskih pravic in pravic sindikatov, temveč naj uporabi drugačno razlago člena XXIV STO kot sedaj, da omogoči izvzetje ranljivega proizvodnega sektorja in drugih sektorjev iz trgovinskih sporazumov, kadar je to upravičeno;
2. potrjuje, da morajo vsi trgovinski sporazumi vsebovati zahtevo, da so podpisnice ratificirale, uveljavile in da dejansko uporabljajo temeljne konvencije deklaracije Mednarodne organizacije dela (MOD) o temeljnih pravicah in načelih pri delu, ter da ima poglavje o trajnostnem razvoju enako zavezujoč status kot določbe o dostopu na trg ter da zanj velja isti mehanizem za reševanje sporov;
3. vztraja, da mora Komisija poleg tega, da učinkovito sodeluje z MOD in drugimi organi iz sporazuma, še naprej izpolnjevati svojo odgovornost, da ocenjuje učinek trgovinskih pogajanj na socialne, okoljske in človekove pravice ter da se na vseh stopnjah celotnega postopka pogajanj in izvajanja trgovinskih sporazumov pregledno posvetuje s sindikati kot priznanimi socialnimi partnerji ter okoljskimi in socialnimi nevladnimi organizacijami iz EU in tretjih držav ter jim zagotovi jasno pravico, da izrazijo zaskrbljenost ali sprožijo ugovore v razmislek in ukrepanje Komisije same;

4. poziva k nadaljnjim trgovinskim sporazumom in reviziji uredbe o splošnem sistemu preferencialov (GSP+), da bi z uporabo preglednih meril in referenčnih standardov glede spoštovanja delovnopravnih, okoljskih in človekovih pravic, vključno z morebitnimi posebnimi priporočili, kjer so potrebna, v partnerskih državah premagali pomanjkljivosti v doslednosti, preglednosti in poštenosti postopkov;
5. odobrava uporabo presoje vpliva na trajnost, vendar obžaluje pomanjkanje celovitega ukrepanja na podlagi ugotovitev, kot se je zgodilo v Zahodni Afriki, v mediteranskih državah, Kolumbiji in širših ameriških regijah; poziva, naj se da večji poudarek uporabi finančnega vzvoda EU za doseganje konkretnih izboljšav pri spoštovanju človekovih pravic, delavnopravnih standardov, trajnostnega razvoja in dobrega upravljanja še pred sprejetjem trgovinskih sporazumov, pa tudi med njihovim izvajanjem;
6. priznava, da pogajanja o aktualnih in prihodnjih sporazumih potekajo v ozadju gospodarske depresije, ki bo po napovedih povečala število nezaposlenih v državah OECD za osem milijonov v dveh letih; da je prenos delovnih mest v države s cenejšo delovno silo kriv za velik delež izgub delovnih mest, na primer na Irskem in Portugalskem (eno delovno mesto od štirih), Danskem (eno od šestih) ter v Estoniji in Sloveniji (eno od sedmih); in da bi si morala trgovinska politika EU prizadevati za preprečitev nesorazmernega ali prehitrega upada tržnega deleža EU ter ravni zaposlenosti v vseh sektorjih ter po potrebi zagotoviti boljši dostop do trga za izvoznike EU; poziva, da bi bilo treba trgovinske sporazume sklepati glede na področje uporabe sklada EU za prilagoditev globalizaciji, s čimer bi zagotovili ustrezno raven podpore pri prestrukturiranju, ki bi sledilo;
7. poziva, da se na trgovinskih pogajanjih EU spodbujajo ne le pravice, temveč tudi obveznosti vlagateljev in podjetij, kot je bilo določeno v okviru heiligendammskega procesa, ki ga je spodbudilo nekdanje nemško predsedstvo z MOD, OECD in OZN; poudarja, da mora v skladu z novimi pravili o odgovornih naložbah na podlagi ustreznih določb Lizbonske pogodbe poglavje o trajnostnem razvoju vključevati vsa pravila o naložbah, ki jih vsebujejo sporazumi o svobodni trgovini; meni, da morajo vsi trgovinski sporazumi vključevati zahtevo po upoštevanju smernic OECD o večnacionalnih podjetjih, tristranske deklaracije MOD o večnacionalnih podjetjih in socialni politiki, pobude ZN za globalni dogovor in priporočil posebnega predstavnika Združenih narodov za podjetništvo in človekove pravice;
8. poziva, da bi morali biti za pritožbe v zvezi s socialnimi problemi zadolženi resnično neodvisni strokovnjaki, njihovo delo pa bi moralo vključevati predstavniške organizacije delavcev in skupnosti; najmanj eden od sodelujočih strokovnjakov bi moral biti iz MOD; njihova priporočila morajo biti del jasno opredeljenega postopka, ki omogoča dovolj hitro obravnavanje vprašanj, tako da rezultat razprav strokovnjakov ni le izdajanje poročil in priporočil, temveč privedejo do določb o stalnem spremljanju in izvajanju pregledov, zlasti da se ohrani pritisk na tiste vlade, ki dopuščajo kršitev pravic delavcev na svojem ozemlju;
9. vztraja, da bi bilo treba za morebitno vključitev četrte oblike ponudbe iz sporazuma GATS o začasnem gibanju delovne sile v trgovinske sporazume zahtevati skladnost z temeljnimi standardi dela, vključno s pravili o obdobju bivanja, minimalnih plačah,

nacionalnih standardih dela in kolektivnih pogodbah o plačah, in kolektivnimi pogodbami v partnerskih državah;

10. poziva EU, naj podpira razširitev revizijskega mehanizma za trgovinsko politiko STO na vidike trajnostnega razvoja, ki so povezani s trgovino, vključno s skladnostjo s temeljnimi delovnimi standardi in spremembo opredelitve subvencije v sporazumu STO o subvencijah in izravnalnih ukrepih, da bi zagotovili skladnost s temeljnimi delovnimi standardi in spoštovanje človekovih pravic v izvozno-predelovalnih conah; poziva tudi, naj ženevska delegacija EU oživi in ohranja neformalno skupino „prijatelji delavcev“, ki jo je ustanovila za promoviranje delavnopravnih standardov STO;
11. zahteva, da se pri vseh prihodnjih trgovinskih sporazumih ohrani prepoved izkoriščanja dela otrok, zlasti pri pridobivanju in obdelavi naravnega kamna, ter uvede enoten evropski sistem certificiranja, ki zagotavlja, da se uvožen naravni kamen in izdelki iz njega dokazano proizvajajo v celotni verigi ustvarjanja vrednosti brez izkoriščanja dela otrok v smislu Konvencije MOD št. 182.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	28.4.2010
Izid končnega glasovanja	+: 24 –: 21 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Pervenche Berès, Mara Bizzotto, Martin Callanan, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Philip Claeys, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Frédéric Daerden, Proinsias De Rossa, Sari Essayah, João Ferreira, Pascale Gruny, Thomas Händel, Marian Harkin, Roger Helmer, Stephen Hughes, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Öry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Konstantinos Poupakis (Konstantinos Poupakis), Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Raffaele Baldassarre, Filiz Hakaeva Hysmenova, Véronique Mathieu, Gesine Meissner, Ria Oomen-Ruijten, Evelyn Regner, Csaba Sógor, Emilie Turunen, Gabriele Zimmer

28.4.2010

MNENJE ODBORA ZA OKOLJE, JAVNO ZDRAVJE IN VARNOST HRANE

za Odbor za mednarodno trgovino

o človekovih pravicah ter o socialnih in okoljskih standardih v mednarodnih trgovinskih sporazumih
(2009/2219(INI))

Pripravljaivec mnenja: Thomas Ulmer

POBUDE

Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane poziva Odbor za mednarodno trgovino kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. meni, da je treba v okviru mednarodnih trgovinskih sporazumov sprejeti ukrepe za spoštovanje pomembnih okoljskih in zdravstvenih standardov ter vidikov zdravja živali;
2. priznava, da lahko mednarodni trgovinski sporazumi spodbudijo napredek na področju standardov človekovih pravic in okoljskih standardov prek zavezujočih obvez, vendar jih je treba ustrezno izvajati, nadzirati in izvrševati;
3. poziva Evropsko komisijo, naj si v dvostranskih trgovinskih sporazumih, o katerih se sedaj pogaja z Južno Korejo, Perujem, Kolumbijo, Indijo, državami AKP, Svetom za sodelovanje v Zalivu in številni državami, ki sodelujejo v evropski sosedski politiki (ESP), odločno prizadeva za pogodbeno določila glede okoljskih in zdravstvenih standardov ter standardov na področju človekovih pravic, pri tem pa naj bo posebej pozorna na pravice delavcev ter zaščito žensk in otrok, pa tudi na standarde glede podnebnih sprememb, varnost proizvodov in obveščanje potrošnikov;
4. ugotavlja, da se podnebni ukrepi in politike vse bolj križajo z mednarodno trgovino, in poziva Svetovno trgovinsko organizacijo (STO), naj v svoj delovni program vključi še vprašanje o podnebnih spremembah ter določi posebna pravila in standarde v zvezi s tem;
5. meni, da mora Svetovna trgovinska organizacija nadzorovati izpolnjevanje obveznosti in vztraja pri tem, da mora biti Komisija, kot predstavnica Evropske unije v Svetovni trgovinski organizaciji, tesno vključena v ta nadzor;

6. poziva k uskladitvi okoljskih standardov in zdravstvenih zahtev kot končnemu cilju, ki ga je treba doseči na svetovni ravni, ter vztraja pri tem, da je treba te standarde nujno razviti in izboljšati na regionalni ravni med izvajanjem mednarodnih trgovinskih sporazumov;
7. meni, da mora biti spoštovanje okoljskih, socialnih in zdravstvenih standardov pogoj za mednarodna trgovinska pogajanja;
8. zahteva uvedbo zavezujočega pravnega organa;
9. podpira dodeljevanje preferencialov državam na meji razvitosti, če dokažejo, da bodo upoštevale evropske socialne, okoljske in zdravstvene standarde; opredeljuje države na meji razvitosti kot države, ki nimajo več vseh tipičnih značilnosti držav v razvoju in za katere je mogoče predpostaviti, da bodo z dinamičnostjo gospodarske dejavnosti kmalu premostile tipične strukturne značilnost države v razvoju;
10. vztraja pri tem, da Komisija pozove Svetovno trgovinsko organizacijo (STO), naj v primerih sporov ne odloča izključno na podlagi stališč trgovinske politike; meni, da se sprejemljivosti čezmejnih ukrepov za zaščito okolja in zdravja ne sme presojati glede na to, ali bodo posegi po mnenju Svetovne trgovinske organizacije privedli do motenj v prosti trgovini;
11. ugotavlja, da bi lahko pri sklepanju trgovinskih sporazumov v prihodnje upoštevali sedanjo finančno krizo; meni pa, da zaradi uresničevanja drugih ciljev ne smejo biti zanemarjeni socialni in okoljski standardi, zlasti tisti v zvezi z emisijami toplogrednih plinov in ravnanjem z nevarnimi odpadki;
12. priznava, da lahko visoki standardi varovanja okolja in pravic delavcev v EU poslabšajo konkurenčnost evropskih podjetij, ki tekmujejo z izdelki in storitvami iz tretjih držav, kjer so tovrstni standardi nižji; meni, da bi izboljšanje in izvajanje teh standardov v tretjih državah prek pogojev, ki so del mednarodnih trgovinskih sporazumov, ustvarila pravičnejše konkurenčne pogoje za evropska podjetja ter hkrati izboljšala varovanje okolja, človekove in socialne pravice ter pravice delavcev v teh tretjih državah;
13. meni, da bi se STO in njene države članice morale dogovoriti o vzpostavitvi odprtega svetovnega trga naravnih dobrin, storitev in tehnologij, da se okrepi mednarodna trgovina ter omogoči prosto gibanje zelenih tehnologij in naložb v celotnem svetovnem gospodarstvu;
14. poziva Komisijo, naj vztraja pri sprejetju sporazuma o okolju prijaznem blagu in storitvah kot delu kroga pogajanj o svetovni trgovini v okviru STO v Dohi, katerih cilj je liberalizacija trgovine z osrednjimi podnebjem prijaznimi tehnologijami;
15. poziva Komisijo, naj redno ocenjuje trgovinske sporazume in o teh ocenjevanjih redno obvešča Parlament, pri čemer naj poskrbi za sodelovanje z nacionalnimi in mednarodnimi regulativni organi ter s sindikati in nevladnimi organizacijami, da bi zagotovili spoštovanje okoljskih, zdravstvenih in socialnih standardov;
16. poudarja, da predstavljata področje trgovine in spoštovanje standardov glede človekovih pravic ter socialnih in okoljskih standardov pomembno dobrino pri zagotavljanju miru in

blaginje na svetu, ne moreta pa biti rešitev za vse težave med državami na svetu; vendar ugotavlja, da je mogoče mrtvo točko v političnih odnosih obvladati z okrepitevijo trgovinskih odnosov, pri čemer se opredelijo skupni interesi, zlasti na področju varovanja okolja, in tako zgladi spor;

17. poziva Komisijo, naj med pogajanji o mednarodnih trgovinskih sporazumih, v skladu z okvirnim sporazumom o odnosih med Evropskim parlamentom in Komisijo, redno in izčrpno poroča Parlamentu o vseh pomembnih tematskih področjih;
18. poziva Komisijo, naj glede na razširjena pooblastila Parlamenta, določena z Lizbonsko pogodbo, zagotovi učinkovit pretok informacij ter Parlamentu oziroma njegovemu odposlanemu predstavniku vedno podeli status opazovalca ter mu s tem omogoči dostop do vseh pomembnih zasedanj in dokumentov.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	27.4.2010
Izid končnega glasovanja	+: 52 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Edite Estrela, Elisabetta Gardini, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Holger Krahmer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Gilles Pargneaux, Antonia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sârbu, Carl Schlyter, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Catherine Soullie, Anja Weisgerber, Glenis Willmott, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Matthias Groote, Marisa Matias, Michèle Rivasi, Michail Tremopoulos, Thomas Ulmer, Anna Záborská
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Barbara Matera, Søren Bo Søndergaard

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	26.10.2010
Izid končnega glasovanja	22 2 4 + - 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	William (The Earl of) Dartmouth, Kader Arif, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Marielle De Sarnez, Harlem Désir, Christofer Fjellner, Joe Higgins, Yannick Jadot, Bernd Lange, Vital Moreira, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Gianluca Susta, Keith Taylor, Jan Zahradil, Pablo Zalba Bidegain
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Catherine Bearder, George Sabin Cutaş, Béla Glattfelder, Małgorzata Handzlik, Salvatore Iacolino, Elisabeth Köstinger, Jarosław Leszek Wałęsa
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Jean-Pierre Audy, Ricardo Cortés Lastra, Jelko Kacin, Vytautas Landsbergis, Evžen Tošenovský